

Høga rentan er ógvuliga tyngjandi hjá ungfolki

Fleiri lógtingsflokkar taka undir við uppskoti Javnaðarfloksins um at landsstýrið eigur at taka upp samráðingar við peningastovnarnar um at fáa útlánsrentuna lækkaða

— Tað hevur ógvuliga stóran týdning fyri tey ungu, sum byggja, at rentan fer niður. Ein partur av rentuni fyri húsalán er eini 15 prosent, so tað er ógvuliga tyngjandi. Serliga tá vit eisini hugsa um, at reallønin er lækkað munandi, samstundis sum skattatrýstið er vaksið.

Segði Vilhelm Johannesen, úr Javnaðarflokkinum, tá uppskot Javnaðarfloksins um at fáa útlánsrentuna lækkaða var til viðgerðar á lógtingsfundinum í gjár.

— Í Danmark t.d. leggja

menn dent á at styrkja kappingarferi hjá vinnulivinum. Rentan er lækkað, og ein lág renta styrkir kappingarferi. Tað er ikki óðrvisi í Føroyum. Okkara fiskavirki og skip skulu kappast við útlendsk skip og virkir, eins og okkara idnaðarvirki ofta skulu kappast við statsstuðlaðan útflutning, so tað má hava týdning fyri okkara vinnuliv, at rentan lækkar, segði framsøgumaður Javnaðarfloksins.

Hinir framsøgumenninir tóku heilt og partvist undir við Javnaðarflokkinum. Um ikki heilt, so

mæltu teir til, at landsstýrið tekur upp samráðingar við peningastovnarnar um at lækka rentuna.

Ikki nógv hægri

Jógvan Sundstein, úr Fólkaplokkinum, segði, at tað er rætt, at rentan í Vesturheiminum er lækkað, samstundis sum hann segði, at tað er ikki beint, sum Javnaðarflokkin hevur sagt í viðmerkingunum til uppskotið, at rentan í Føroyum liggur langt oman fyri danska og internatónala rentu. Hann segði, at rentan í Føroyum liggur umleið á tí støði sum í londunum kring okkum.

Sum dømi visti hann, at í Danmark liggur byggitentan um 12,5 prst. Meðan rentan hjá Húsálansgrunninum er 9, sparikassunum 12 og bankunum 15-16 prst.

— So í meðal er rentan eini 12 prst. ella nøkulunda tað sama sum í Danmark, segði framsøgumaður Fólkaploksins.

— Vit vilja ikki ganga við til frá tinginum at broyta rentustøðið, tí tað er gott fyri vinnulivið, at rentustøðið altíð hevur verið javnt í mun til rentustøðið í útlandinum, har tað svingar alla tíðina, sló Jógvan Sundstein fast, men segði seg vilja ganga við til samráðingar millum landsstýrið og peningastovnarnar.

Bert lítill partur

Vilhelm Johannesen visti á, at láni hjá Húsálansgrunninum bert er ein lítill partur, í mesta lagi eini 20 prst., av samlaðu lánum, ein seðusabýggjari hevur, meðan restin er úr sparikassa og banka.

Eisini kom hann inn á grundgevingarnar í síni tíð hjá peningastovnunum fyri at hækka útlánsrentuna. Tá teir hækkaðu útlánsrentuna, var tað við teirri grundgeving, at rentan hjá danska tjóðbankanum, diskonto'n, hækkaði so munandi, úr 9 upp í eini 14 prst., men at hon nú er lækkað niður í 7 prst.

— Tí er grundgevingin fyri tí høgu útlánsrentuni

burtur. Ja, hon var longu burtur fyri 10 mánaðum síðani, tá Javnaðarflokkin fyrstu ferð legði hetta uppskotið um at fáa rentuna lækkaða á tingborð, segði Vilhelm Johannesen.

Hann upplýsti, at tá figgarnevdin viðgjörði málið, hevði hon havt Torbjørn Poulsen, figgar-málaráðherra, til samrøðu. Hesin upplýsti tá, at landsstýrið longu hevði havt fund við stjórnarnar fyri peningastovnarnar, og at teir høvdu upplýst, at útlánsrentan fór at verða justerað.

— Nú eru 10 mánaðir farnir, men enn hava vit ikki merkt nakað til nakra justering, legði lógtingsmaðurin úr Norðoyggjum afturat.

Missa lítið

Bæði Adolf Hansen, úr Framburðsflokkinum, og Hilmar Kass, úr Sjálfstýrisflokkinum, tóku pundir við uppskotinum. Bæði vistu á, at peningastovnarnar læna ikki nógv til vinnulivið, og at teir veita bert stórri lán við landskassaveðhaldi. Teir missa tí lítið og einki, vildu bæði vera við.

Adolf Hansen mælti m.a. til at avtaka skattin hjá peningastovnunum, tí sambært upplýsingum frá stjórnunum í peningastovnunum fór ein avtøka av skattinum at merkja eini tvey prosent í rentulækk- ing.

Hilmar Kass segði, at nógv bendir á, at útlánsrentan er ov høg. Annars mælti hann til, at tá landskassin veðheldur fyri lán- um, ið peningastovnarnar veita, áttu hesir at latið eitt gjald til landskassan.

Formaður Sjálfstýris- floksins segði, at hetta hevði minkað um útreiðslurnar hjá landskassanum, tá veðhald verða effektivt og koma til gjaldingar.

Karin Kjelbro, úr Tjóðveldisflokkinum, segði, at flokkurin tók undir við uppskotinum. Og visti annars á, at ein orsøkin til tað minnkandi burðatalið er, at fólk, ið hava sett búgv, ikki hava ráð at fáa sær børn.

Hestur fær kaðal- samband

Var biligari at gera motorverk enn at leggja ein eyka-kaðal út í Sandoyinna

Hestur fer í framtíðini at fáa el frá meginverkinum hjá SEV. Kaðalin, ið liggur yvir um Skopunarfjørð í Sandoyinna, skal takast upp í Hesti og setast til el- kervið í oynni.

Kaðalin í Sandoyinna slitnaði í fjør. Stýrið í SEV hevur samtykt at keypa ein nýggjan kaðal og brúka tann gamla til at veita hest- fólk streym. Frammanundan er eitt motorverk har og tað skal í framtíðini vera at taka til.

Tann nýggi kaðalin, ið SEV-stýrið hevur samtykt at keypa úr Svøríki, kostar um 6,2 mill. kr. Við útleigging fer hann at liggja um 7 mill. kr. Enn eru samráðingarnar við svensku fyriteikuna, ið skal lata kaðalin, kortini ikki lidnar.

Biligari at gera motorverk

Tað er eitt ár síðan hann slitnaði. Síðan er eitt motorverk gjørt oman fyri Skopun. Hetta kostaði 3,2 mill. kr. Frammanundan var upp á tal at leggja tveir kaðalar út í Sandoyinna, so annar var ein eykakaðal.

Formaðurin í SEV-stýrinum, Ivan Johannesen, upplýsir, at hesin spurningurin var gjølliga viðgjörður m.a. út frá einum figgarligum sjónarmiði.

Endin varð so, at eitt motorverk varð bygt. Tá nýggjur kaðal er lagdur um Skopunarfjørð, skal verkið vera til taks, um okkurt óhapp skuldi hent.

Eisini nýggjar linjur fara

Tað hevur verið nógv funnist at linjunum hjá SEV, og ført hevur verið fram, at tær eru í ringum standi. Til tað sigur Ivan Johannesen, at linjunar eru sum heild ikki í ringum standi, og at nýggjar linjur fara eins lættliga, tá klaki legst á tær.

Sum dømi nevnr hann linjuna heima á Sandi. Hon varð gjørd av nýggjum, tá høvudsvegin varð lagdur gjøgnum bygðina fyri trimum árum síðan. Men hon fór nú í kavaveðrinum.

Klaki legst serliga á lágspenningslinjurnar. Ein vetur her fyri fóru nógvir linjur í Klaksvík og í hesum kavanum fóru nógvir í Havn. Hetta er eisini ein orsøk til, at SEV fer meira og meira yvir til at leggja kaðalar í vegir í øllum nýggjum útstykkingum.

Tað er sjáldan, at trupulleiki stendst av klaka í háspenningslinjunum, visir formaðurin í SEV-stýrinum á.

jo-mo

Patrónirnar

Hósdagin tóku nakrir smádreingir í Vestmanna riffli- og maskinbyrsupatrónir, sum lógu uppi undir væðingini í einum seðhúsi í Vestmanna.

Patrónirnar eru frá krígunum, tá føroysku skipini høvdu riffli og maskinbyrsur.

Hóast tær eru so gamlar, eru tær als ikki óskaðligar og tí heitti sýslumaðurin í Útvarpinum á fólk, sum vistu um patrónirnar, um at lata tær inn.

Tá vit spurdu á politistøðini í Vestmanna um tvey-tíðina í gjár, vóru 150 riffilpatrónir og 30 maskinbyrsupatrónir komnar aftur afturat.

Hvussu nógvir blivu tiknar, var óvist.

hd

Tórálvrur og Hans Marius átala sandoyarsiglingina

Lógtingsmenninir fyri Sandoyinna, Tórálvrur Mohr Olsen, úr Javnaðarflokkinum, og Hans Marius Joensen, úr Tjóðveldisflokk- inum, átala harðliga tað vánaliga rutusam- bandið, Sandoyggjin fær við ferðætlanini, sum er lýst at galda frá 25. januar.

Orsøkin til broyt- ingarnar í ferðætlan- ini er hon, at Pride fórst illa í ódnarveð- rinum, sum var um sein- asta vikuskifti. Tí verður skipið tikið úr rutuni eitt longri tíðar- skeið.

Sandoyartingmenninir siga, at hetta sýnist bert at ganga út yvir sambandið til og úr Sandoyinni og Skúv- oynna.

Grov undirmeting

— Lýsta ferðætlanin er ein so grov undir-

meting av Sandoyinni og Skúvoyinni, og tí fólk her býr, at tað kann ikki átalaðast nógv harðliga. Eftir hesi ferðætlan skal rutan ikki fara úr Skopun fyrr enn kl. 09.30 og í Hest hvønn morgun. Tað vil við øðrum orðum siga, at fólk úr Sandoy ikki kunnu verða í Havn fyrr enn út imóti middegi nakran dag. Og rutan úr aftur Havn er kl. 15.10.

— Hetta kann ikki á nakran hátt góðtakast. Við tað at Ritan er einsamall um at rokja siglingina, hevur hon nógv mikið við at rokja Sandoyinna og Skúvoy. Okkara tilraðing til landsstýrið er tí, at strandferðslan fær loyvi at leiga annað far at rokja siglingina í Hest og til Nólsoy, siga Tórálvrur Mohr Olsen og Hans Marius Joensen í einum skrivi til landsstýrið.